

Foaia Diecezană

Organul oficial al eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

Prețul abonamentului:	APARE DUMINECA	Prețul inserțiunilor
Parohiile cl. I. și II. pe un an 400 Lei Parohiile cl. III. și subclasă „ 300 Lei Un număr 5 Lei Pentru străinătate pe un an . . . 500 Lei	Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”. Iar banii pentru abonamente și inserțiuni se trimit administrațiunii „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș	Pentru publicațiuni oficiale, concurse edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei

Școala de azi și disciplina creștină.

Cu toată mulțimea metodelor ingenioase din învățământ, școala modernă, — cum îi place să se numească — nu dă caractere. Ceea ce va să zică, nu zidește moralmente tinerele vlăstare.

Se discută mult chestiunea dezvoltării armonice a facultăților intelectuale, și aceea doar pe baza unor sisteme reci și pe o morală a naturii din care sentimentul și fiorul mistic al binelui în sine și pentru Dumnezeu, este absent.

Școala liberă, care dă frâu tuturor pornirilor instinctive și native de dragul selecționării elementelor capabile, uită că noi nu trăim în mediul primitiv al naturii, ci sub zodia selecției, când până și plantelor și animalelor li se aplică altoiri și împreunări impuse, pentru ca din simbioză să nască o specie aleasă.

Și atunci pentru ce numai omului să i se permită o dezvoltare libertină ?

Conceptiile pedagogiei moderne ne-au dat pe omul de azi, lipsit de caracter. Școala scoate de pe băncile ei doar oameni îmbuibăți cu cunoștințe multilaterale și cu o infimă doză de omenie. Școala veche, prin disciplina ei ne-a dat oameni în toată puterea cuvântului, cari și-au manifestat cultura printr'o înaltă ținută morală.

Lacuna școalei de azi, este lipsa unei discipline morale. Disciplina școalei moderne nu dă un sens superior supunerii, ordinii și respectului. Rostul ei în școala de azi este mai

mult periferic și de suprafață. De aceea, tot ceea ce face omul de azi, face dintr'o constrângere externă și nu dintr'un imbold și mulțumire lăuntrică. Este ceva mecanic, asemenea pieselor unui aparat, care își îndeplinesc rotul fără să cunoască semnificația rostului lor în acel angrenaj. Nu, — omul nu este mașină, — el are o valoare superioară, fiindcă omul mai are și o altă viață, — de profunzimi! Prin reflectarea în extern a acestei vieți, omul are o înaltă misiune morală.

Și școala antică și cea din evul mediu au dat caractere, — exemplare de voințe eroice, care ne uimesc prin ținuta lor morală. Și aceasta numai datorită unei disciplinări a voinței și imboldurilor ființei omenești, cărora le-a indicat calea stăpânirii de sine care înobilează pe om.

Însă, disciplina creștină ne-a dat cele mai alese exemplare de stăpânire de sine: pe sfinții vieții creștine. Aceștia, printr'o continuă supraveghere a faptelor și prin exercițiile de autodisciplinare, prin supunerea boldurilor trupești și sufletești, au dat vieții o înaltă semnificație morală, — transfigurată de fiorul purității și sfințeniei divine.

Idealul școalei nu este doar știința în sine, ci mai cu seamă formarea de caractere morale tari, care și științei să-i imprime valoarea binelui moral.

Iar aceasta se va ajunge numai atunci când libertinismului de azi, i se va suprapune disciplina unei morale creștine.

Pr. A. Uroș-Doloveanu

Pe pământul Transnistriei.

IV

Trecem pe lângă biserica veche a satului, care acum se află în mijlocul apelor inundate ale Nistrului. Mai sunt și alte case inundate. Credincioșii satului au părăsit această biserică, de vre-o 20 de ani, tocmai fiindcă era expusă inundațiilor Nistrului și chiar sub regimul comunist, și-au ridicat în centrul satului un alt locaș de închinare, care însă, a fost transformat în magazie de cereale în anul 1936, când a fost ridicat și preotul comunei și deportat în stepele de ghiată ale Siberiei sau poate, chiar, în lumea de dincolo de veacuri.

Mergând spre centrul satului, voesc să cunosc și atitudinea religioasă a prietenului meu Iacob Sainsus. Il întreb cu prudență, pe ocolite, dacă țaranii nu și-au pierdut credința în Dumnezeu, dacă comuniștii — mai ales intelectuali — sunt cu adevărat atei, etc.

Tânărul învățător, drept răspuns la toate întrebările mele, îmi povestește următoarea amintire din timpul școlarității lui (de prin 1936).

Se intensificase propaganda antireligioasă prin satele moldovenești.

Preoții, care au mai supraviețuit prigoanei de până acum, au fost ridicați de bolșevici. Bisericele au fost închise și pângărite. Limba română a fost scoasă din școală. Copiii de școală, cari până acum ascultau prelegerile antireligioase, dar continuau acasă nestingheriți să-și facă rugăciunile pe care le-au învățat dela părinți, acum sunt urmăriți, spionați și aspru pedepsiți pentru „delicte religioase“. Părinții, temându-se de faimosul serviciu de spionaj al Sovietelor, introdus cu o satanică putere chiar în sânul familiilor (copiii neștiutori își denunțau părinții, etc.) n'au mai îndrăznit să-și învețe copiii să se roage lui Dumnezeu. Rugăciunea era socotită ca un act de contrarevoluție și adesea se pedepsea, în cazurile mai ușoare, cu închisoarea sau deportarea.

În comuna în care ne aflăm, venise un învățător ucrainean cu „suflet mai blând“, care izbutise să-și apropie de suflet elevii. Desigur, „datoria antireligioasă“ și-o îndeplinea omul ca un bun funcționar. Dar într'una din lecții, comite o mare greșală: amintește numele lui Dumnezeu, însă, nu pentru a-l nega, ci pentru a sublinia providența divină în ordinea tuturor lucrurilor omenești. Micuții ascultători sesizează îndată această insinuare.

Învățătorul voește să rectifice greșala — de teama consecințelor — dar este prea târziu.

Unul dintre elevi îl întreabă cu toată cuțezanța, cam în felul următor: dacă Dumnezeu poartă de grijă celor care cred în El, pentru ce noi învățăm să nu credem în El? Învățătorul pare o clipă dezorientat. Regăsindu-se apoi, răspunde parcă, cu multă durere: „noi nu avem voie să credem în Dumnezeu“ și încearcă să-și continue lecția. Elevii însă, nu s'au înșelat asupra adevăratelor sentimente ale învățătorului lor și în intuiția lor precisă, au sesizat, poate pentru totdeauna, sensul lecțiilor antireligioase.

Tânărul, care-mi povestește aceste fapte, a terminat școala, a intrat în învățământul bezbojnic, dar în suflet i-a rămas vie imaginea învățătorului lui de acum cinci ani, care le făcea lecții antireligioase, în timp ce sufletului plângea, pentru că buzele lui trebuiau să rostească blasfeme învățături.

Din cele de mai sus, am înțeles atitudinea intimă, religioasă a prietenului meu și am renunțat a-l mai ispiti.

În fața casei unde trebuie să așteptăm pe Prea Sfințitul, s'au adunat, pe lângă cei câțiva țărani, toți intelectualii satului: învățătoarele, învățătorii, „profesorii“, o doctoriță și un funcționar comunal, toți români, ca să salute pe Prea Sfințitul.

Vizităm apoi cu toții „casa de rugăciuni“ din mijlocul comunei. Este o casă mai arătoasă și spațioasă, zidită de credincioși — sub bolșevici — ca să țină loc de biserică până când vor avea putință să-și edifice o biserică demnă de vrednicia lor, înlocuind pe cea veche, de pe malul Nistrului, expusă mereu inundațiilor. Dar bolșevicii nu le-au mai dat răgazul să-și realizeze acest plan. În 1936, le-au transformat și casa aceasta în magazie de cereale.

Deși este timpul culesului de pe câmp — secerișul a întârziat mult — locuitorii comunei au lăsat parcă, toată grija câmpului și lucrează cu zor la refacerea casei de rugăciuni. În fiecare zi, bărbați și femei, fac cu rândul, lucrul pentru refacerea celor stricate de hulitorii de Dumnezeu. Din toate părțile satului, vin icoanele, cărțile și odoarele bisericii, care au fost păstrate până acum de credincioși, ani întregi, și în loc de clopote — care au fost transformate, poate, în guri de tun — oamenii au așezat un capac ca un țest — demontat dela un tanc sovietic distrus în apropierea satului. Are sunet destul de puternic și frumos.

Din straja dimineții până'n noapte, în psalmi și rugăciuni, acest pravoslavonic popor, își reface și își ridică altare noi pentru vremi mai bune.

După ce s'au prezentat Prea Sfințitului Ve-

niamin, toți intelectualii, cărora le lasă câteva volume de cărți de tot felul, cu rugămintea să institue o bibliotecă românească în comună, plecăm din această comună spre Râmnița unde, după programul nostru, vom săvârși întâia liturgie pe pământ transnistrian.

Pornim spre Dubăsari, trecând numai prin sate moldovenești.

Țăranii sunt risipiți pe întinsul ogoarelor secerând grâul întârziat. Dincolo de Nistru, pe pământul basarabean, este aceeași roboteală. Pe ambele maluri sunt sate cu aceiași oameni și chiar cu același nume — Delacheu, etc. — Aceeași ondulație a pământului și aceeași fire a poporului. Până aici și mai departe, se întinde Moldova. Aici însă, suferința a fost mai mare și de lungă durată.

Pe marginea șoselei, trec căruțe cu câte un cal înhamat, o vacă sau un bou înjugat. Ce greu o duc oamenii aceștia!

Odinioară, faimoasa „troika“ rusească servia celor bogați ai vremii, acum mașini de tot felul sunt în serviciul Kolhozului, iar bietul țăran, pentru trehuri „particulare“ a rămas la văcuța înjugată, la un „cărucior“ parcă pentru copii.

Pe câmp sunt risipite tancuri, care de luptă, rămășițe de avioane, munițiuni sovietice, gropi făcute de bombe și chiar bombe neexplodate. Iar marginea șoselei, este presărată cu morminte de eroi, morminte îngrijite, aliniate, cu cruce la cap și casca de fer a eroului în vârful crucii. Sunt, desigur, mormintele eroilor germani și români, căci bolșevicii nu-și îngrijesc astfel morții. Germanii au, ca și noi, un frumos cult al morților. Nici un erou nu rămâne pe locul unde a căzut, uitat în stepele nesfârșite ale acestui pământ, ci ridicat și așezat cu pietate „provizoriu“ la marginea unei șosele pentru a putea fi ridicat și transportat la timp în pământul său, în panteonul strălucirilor naționale. Indigenii înșiși îngrijesc aceste morminte și florile sunt zilnic înprospătate la crucile lor.

Trecem cu toată cucernicia printre aceste morminte.

Intrăm în Dubăsari — capitala județului cu același nume. Oprim puțin lângă biserica acestui orașel, cu turlele distruse. Ne înconjoară un grup de femei și copii. Le vestim că ei vor fi vizitați de Prea Sfințitul Vasile al Timișoarei. Femeile se închină — ca totdeauna când li se vorbește de cele sfinte — și se bucură de această veste.

Facem o scurtă vizită D-lui Col. Dobricianu, prefectul județului, dela care aflăm că județul acesta are 90% moldoveni, cinstiți și foarte credincioși. Zilnic vin delegații de țărani

din județ și cer preoți și unele lucruri (mai ales var) pentru repararea bisericilor.

După această scurtă vizită, ne continuăm drumul spre Râmnița.

Pe timp frumos, drumul de câmp este destul de bun pentru mașină. Un vânt rece însă suferă pe la geamurile mașinei noastre, învâlburând norii grei de ploaie. Se strâng parcă stihile din stepele rusești.

Nădăduim să ajungem totuși la destinație, fiindcă drumul — deși am rătăcit și am ocolit mult — se scurtează.

(Urmează)

Pr. Marcu Bănețcu

Reîncreștinarea Rusiei.

Ne-am obișnuit a privi Rusia, în ultimii douăzeci și cinci de ani, ca pe una dintre cele mai grele și tragice probleme, în calea mersului sănătos al Bisericii creștine, spre realizarea idealurilor sale antropologice și soteriologice.

În adevăr, timp de douăzeci și cinci de ani de păgână și tiranică stăpânire comunistă, Rusia și Biserica ei ortodoxă au fost sclavele mult deplânse de-o lume întreagă creștină. S-au scris multe opere de valoare asupra comunismului, cât și asupra atitudinii lui radical ostile, contra ortodoxiei, în tot acest timp (mai ales profesorii de teologie basarabeți: *Savin, Iordăchescu, Scriban*, etc.); s-au ridicat proteste mondiale și s-au trimis memorii... Și totul s'a redus la atât! Pravoslavnică Rusie suferea cu atât mai mult, cu cât conducătorii ei observau mai multe proteste creștine din afară, fiindcă dinăuntru nu se mai protesta!

Spiritul martiric al acestei Biserici a fost epuizat, cu încetul, până la ultimul călugăr siberian și mușic mărturisitor, după ce începuse cu însuși patriarhul rus și episcopii săi verhovnici!

S'au înființat, apoi, în locul bisericilor și s'au pregătit în locul profesorilor de seminarii și de teologie, muzee bezbojnice și militanți contra lui Dumnezeu, în școli, în armată, în presă și peste tot. Cea mai mare crimă era, subt regimul comunist, să fii ortodox!

A fost, deci, cea mai dureroasă rană deschisă a Bisericii ortodoxe, în tot acest timp, starea din Rusia, ea resfrângându-se peste toată lumea dreptmăritoare. De aceea, de curând, au luat măsuri de apărare și combatere și romano-catolicul, și protestantul și ortodoxul.

Rusul comunist, în tot acest timp, în schimb, a interzis orice confesiune creștină, cât

și orice altă religie, pe teritoriul său, cu pe-deapsa capitală, instruind, totuși, toate generațiile într-o religie nouă: *cea comunistă și într'un cult nou: cel al lui Lenin și Stalin.*

Problema ateismului rus părea, deci, la un moment dat, nerezolvabilă.

Rezolvarea totuși a venit, dar pe calea armelor. În fața oștilor lui Hristos, oștile lui Satan au fost spulberate, chiar așa cum zice psalmistul: „*ca praful dela fața pământului*“. După oștile biruitoare se înalță luminoasă *crucea suferinței de pe Golgo'a nouă rusească.*

O Golgotă, spre care și-a purtat pașii un întreg popor nenorocit; o Golgotă imensă, cum n'a cunoscut încă istoria, pentru numele lui Hristos!

Minunile le așteptăm și nu vor întârzia; așteptăm încă să aflăm în această imensă Rusie comunistă flacăra strălucitoare a credinței din veacurile primare ale Bisericii, ce trecea prin crâncenele persecuții ale lumii păgâne antice, ce murea; așteptăm însă, ca în urma acestei noi lumi păgâne moderne comuniste, ce moare, să aflăm tot mai multă durere și nenorocire!

Tot mai multă durere sfâșietoare a mameilor ce și-au pierdut fiii pentru totdeauna, în marea pierzării comuniste; tot mai multă nenorocire socială, după mentalitatea guvernării ateiste.

Aflăm peste tot copii de 15 ani nebotezați, adolescenți atei și tineri înrâți ca fiarele, contra lui Hristos și a Bisericii ortodoxe. Acest tineret, de fapt, oști ale lui Satan, luptă cu cea mai mare furie, contra oștilor luminii.

Cu răruirea sistemului comunist, o nouă și imensă problemă se ridică, înaintea Bisericii ortodoxe mai ales, *reîncreștinarea Rusiei.*

O problemă de grandioase proporții, care nu mai poate surprinde Biserica noastră nepregătită și neputincioasă. Armele păgâne ale Rusiei comuniste nu ne mai stau în cale, ci numai roadele și urmările domniei sale nefericite, care trebuiesc pe deplin înlăturate, de pe ogorul cosmic de evanghelizare.

Problema aceasta ia însă un aspect triplu, atunci când te apropii cu mintea de ea și încerci a o rezolva: *un aspect individual-psihologic, unu național-rusesc, și altul, în sfârșit, creștin-universal.*

1. *Din punct de vedere individual-psihologic,* Biserica ortodoxă va trebui să exercite o cât mai activă pastorație individuală, asupra fiecărui rus comunist, sau fost supus al acestui regim ateu. Vor fi folosite toate mijloacele de convingere individuală, pentru a edifica individul de oroarea și iadul moral, în care s'a sbătut. Și

este imposibil, după acești douăzeci și cinci de ani nenorociți, ca pastorația să nu fie rodnică!

2. *Din punct de vedere național-rusesc,* se va face apel la calitățile rasiale ale acestui popor, profund religios odinioară. Popor milos și sentimental, rusul, ca în genere oricare sentimental, cade în extreme. Va fi readus, astfel, la sentimente bune și adevărate. Experiența comunistă l-a cumințit. Poporul rus așteaptă pace trupurilor și sufletelor.

Problema reîncreștinării naționale rusești nu poate fi privită decât printr'o prismă ortodoxă. Rușul este, prin însăși formația sa sufletească, un adept al ortodoxiei, de aceea catolicismul nici nu a putut prinde teren în Răsăritul slav. Ar fi, de aceea, inoportun, ca propaganda papistașă să tulbure acum ape destul de tulburi!

2. *Din punct de vedere creștin-universal,* problema reîncreștinării Rusiei este o problemă vitală. Ateismul acesta național forțat trebuie lichidat cu armele Evangheliei, întrucât el reprezintă cel mai grozav dintre pericolele antihristice ridicate în calea eternă a Bisericii.

Din reîncreștinarea Rusiei, Biserica ortodoxă trebuie, deci, să-și facă o chestiune vitală a sa, de existență, fiindcă atât cât vor fi comuniști atei pe suprafața pământului, tot atât timp apele liniștite ale creștinismului vor fi tulburate. Rusia trebuie, deci, reîncreștinată, dar reîncreștinată temeinic, pe deplin și pentru totdeauna.

Prof. Dr. Petru Rezuș.

Dr. Antoniu Marchescu:

„Grănicerii bănățeni și Com. de avere“.

Dr. Antoniu Marchescu, avocatul Comunității de Avere din Caransebeș, a publicat o carte, cu titlul de mai sus, anunțată de noi acum câteva săptămâni.

Revenind asupra acestei opere, cu adevărat monumentală pentru Românii noștrii bănățeni grăniceri, facem un real serviciu atrăgând atenția unor cercuri cât mai largi asupra apariției ei.

Nu mai vorbim de grănicerii noștri, pentru cari cartea constituie un ghid elementar, de prima necesitate. În ea respiră faptele de glorie ale trecutului în toată vigoarea și frumusețea lor morală; vezi aci uriașele conflicte dintre două lumi: una creștină și alta păgână, cari impun creiarea pe fâșia noastră de pământ a unei oștiri permanente, baza miliției grănicerești. Matei Corvin, voevodul de viță valahă,

cel dintâiu se gândește să fondeze un stăvilărie serios contra expansiunii semilunii.

Cartea este prefăcută de d-l ing. Ștefan Bornuz, directorul Comunității de Avere, conștient de aporțul gigantic ce-l aduce instituției grănicerești ca și grănicerilor în general.

Introducerea cuprinde mai mult o motivare a înființării „confiniilor militare“, după care autorul face îndată istoricul confiniului militar croato-slavon și banial.

Înființat după căderea Ungariei la Mohaci în robia biseculară, acesta poartă pecetea unei organizații războinice. Cu toate acestea, reglementarea întregii vieți până în cele mai mici amănunte ale ei primește, sub amenințarea pericolului iminent și permanent din afară, o notă serioasă, de viață încadrată în disciplină și deci sortită unui singur progres.

Desigur, cu trecerea timpului și cu înmulțirea „confiniilor“ până la confiniul militar transilvan, iar după alungarea Turcilor din Timișoara a celui bănățean, acestea trec printr'un proces de schimbări, adaptări și transformări continue, potrivit unui complex de necesități și după vederile felurite ale împăraților Habsburgi.

Unele „regimente“, pentru motive astăzi mai ușor de înțeles, se numeau: germano-bănățean sau româno-ilir. Pe autor îl interesează deopotrivă toate, ca și cum ar fi vorba de cel româno-bănățean pur și simplu, așa cum se va numi mai târziu regimentul nostru 13, cu sediul în orașul Caransebeș. El le studiază pe toate: istoricul înființării, delimitarea, viața administrativă, judecătorească și în general toată viața socială dinlăuntru.

Epoca formării și organizării regimentelor confinare este totodată aceea a colonizărilor, căci Banatul este binișor pustiit de Turci. Interese străine lasă o politică încâlcită a colonizărilor, care în chip firesc prejudicia pe Românii băstinași. Nu odată ei se ridică împotriva stăpânirii, iar veneticii erau aceia cari reprezentau pe stăpânitorul neuman.

Nimic nu este uitat aici, totul e consemnat fidel, să se vadă că românul nu supoartă jug și neomenie dela străin. Iarși, în dese războaie ale împărăției, românul grănicer este pretutindeni prezent. Dinasticismul lui este exploatat pe toate fețele, și el ajunge până a se bate cu marele Napoleon, căruia îi stoarce admirație pentru vitejia sa.

Trecutul grănicerilor este bogat în chipuri de eroi, începând dela Generalul Moise Groza care luptă în războiul neatârării sub steag românesc, continuând cu eroul dela Jiu, Gene-

ralul Ioan Dragalina, Gen. Domașneanu, Iacobici, Corneliu Dragalina, Cena, Alexandru Guran, Seracin, Trașă și culminând cu Traian Doda, român integru și gospodărie neîntrecut al averii grănicerești, autorul ni-i descrie pe rând cu o justificată mândrie.

Vieța lor se împletește în sbuciumul neamului; sângele lor de ostași înnașcuți dă un ritm viu și bărbătesc, care pe câmpurile de luptă se transformă în eroism legendar...

Cartea d-lui doctor Anton Marchescu e ca un stindard care ridică în văzul lumii atâtea fapte și vrednicii ale grănicerilor de altă dată...

Ea este însă menită a fi și o ușoară mustrare pentru mulți, cu deosebire pentru aceia cari în anii de stăpânire românească au uitat înaltele comandamente grănicerești, gospodărie lăsământul binemeritat al generațiilor de luptători grăniceri: Comunitatea de Avere.

În freamătul victoriei, cum trebuie să caracterizăm momentul apariției acestei cărți, se uită toate greșalele, toate păcatele, ca și numele acelor cari le-au săvârșit.

Rămâne doar opera: vredniciile celor vrednici.

F. D.

Peripețiile unor finanțe.)*

XIX

Am ajuns la capitolul, care tratează asupra începuturilor înfăptuirii actualului internat al Academiei noastre teologice.

În vremea bătrânului chiriarh Nicolae Popea se înghebase pe lângă „Institutul teologic diecezan“ de pe atunci un internat din cale afară de modest.

Urcând în anul 1910 treptele scaunului episcopesc al Caransebeșului Dr. Miron Cristea, una din preocupările sale de căpetenie a fost zidirea unui „Seminar episcopesc“, cum avea el obiceiul să numească instituțiunea, pe care își pusese în gând să o cheme la viață.

Lipsindu-i însă episcopiei banii necesari la realizarea acestui plan, arhierul Miron încă în anul 1911 lansează o colectă în eparhie.

În vara anului 1914 izbucnește războiul mondial, care paralizează orice acțiune în direcția începută de episcop.

La 31 Decembrie 1919 e înălțat chiriarhul Dr. Miron Cristea la dignitatea de mitropolit-primat al României, lăsând chestiunea internatului

*) Vezi Nr. 10, 14, 16, 21, 24, 32, 33, 39, 45, din 1940 apoi Nr. 1, 4, 8, 13, 16, 17, 22, 30 și 44 din 1941.

în grija succesoriului său, care este episcopul Dr. Iosif Badescu.

Arhiereul Iosif își puse în gând să realizeze ideea preconizată de antecesorul său în ce privește internatul.

În lipsă de resurse materiale se adresează în repetate rânduri Inaltului Guvern, în scop de a asigura eparhiei un ajutor, pentru a putea face față cheltuielilor considerabile, împreunate cu clădirea din temelie a unui internat în Caransebeș, căci banii realizați din colecta episcopului Miron erau pe de o parte destinați și pentru alte scopuri, pe de altă parte au fost reduși la jumătatea din valoarea lor cu ocazia schimbului coroanelor ungare în Lei.

În urma demersurilor făcute la Guvern s'a fost luat într'un proiect de buget al statului un ajutor de două milioane lei. Trebuind însă să se reducă bugetul în interesul consolidării stărilor din țară, Ministerul Finanțelor a tăiat din proiectul de buget acest ajutor cu observația, că îndată ce starea financiară a țării se va ameliora, suma de mai sus iarăși va fi luată n buget în folosul eparhiei noastre.

Ținându-se lanț stăruințele depuse de episcopul Iosif, la câțva vreme s'a luat din nou o sumă însemnată în proiectul de buget al țării, ca ajutor pentru zidirea internatului teologic în Caransebeș, dar spre adâncă mâhnire a chiriarhului Iosif a fost anulată această sumă la cheltuielile eparhiei noastre și dată în favorul unei alte eparhii, care și-a și zidit un internat, în parte cu ajutorul sumei primite dela stat.

În fața acestei stări de lucruri episcopul Iosif a fost în curat, că eparhia sa a rămas avizată la propriile ei puteri financiare.

Văzând preoțimea noastră înțelegătoare cum se zbate episcopul pentru a aduna fonduri cu destinația de a zidi internatul, a aflat de bine a decide în adunarea secției Caransebeș a Asociației Clerului „Andrei Șaguna“, ca din salariul și gradațiile fiecărui preot să se rețină câte 5% pentru înființarea unui internat în Caransebeș, care rețineri s'au și făcut timp de mai mulți ani.

Nevenind statul într'ajutor cu o sumă mai mare, nu era dată posibilitatea decât a proceda la o îmfăptuire minimală, mai bine zis la o îmfăptuire parțială.

Dintre încăperile internatului celui vechiu îndeosebi prânzitorul era sub toată critica, încât inomis trebuia să se zidească, dacă și nu alta cel puțin o sală de mâncare spațioasă și igienică, care cu timpul să se încorporeze în edificiul cel mare al internatului, care urma să se clădească, când referințele financiare vor permite ridicarea unui asemenea edificiu.

După multe discuții, că unde să se zidească acel edificiu, în fine se zidește în anul 1922, conform indicațiunilor arhiereului Iosif, în strada Protopop Tomici, formând edificiul acela clădirea inițială a unei zidiri mai mari, care avea să cuprindă toate încăperile internatului.

În anul următor 1923 se clădește în continuare o sală de studiu, tot atât de spațioasă ca și sufrageria.

Mulțumită contribuțiilor preoțimei noastre ajunse episcopul Iosif Badescu după o muncă intensă de zece ani să aibă asigurat atâta, încât fără ajutorul statului să poată executa în parte ideea clădirii internatului, se înțelege în cadre restrânse.

Ocupându-se Consiliul eparhial în anul 1929 din nou de cauza internatului și constatându-se necesitatea imperioasă a zidirii unui internat pe lângă Academia teologică, a propus Adunării eparhiale, ca să aprobe zidirea unui atare internat conform planurilor prezentate, urmând ca în anul 1929 să se edifice numai o parte a internatului.

Adunarea eparhială a aprobat cu aclamație cele propuse de Consiliul eparhial.

După publicarea licitației au intrat oferte de zidire dela trei antreprenori.

Fiind una dintre aceste oferte nelămurită și punându-se din nou în discuțiune chestiunea organizării învățământului teologic, la insistența chiriarhului s'a amânat începerea zidirii, ceea ce Adunarea eparhială a luat în anul 1930 cu aprobare la cunoștință.

În anul 1933 trece episcopul Iosif Badescu la cele vecinice, fără să vadă realizată ideea zidirii internatului, la care a ținut atât de mult.

În capitolul următor vom arăta ce s'a realizat în privința internatului sub păstoria succesoriului său, a chiriarhului Dr. Vasile Lazarescu.

Aurel Moacă.

Ș T I R I

Telegrame. La telegrama de felicitare trimisă de Preasfințitul nostru episcop Veniamin cu ocazia zilei onomastice, Majestatea Sa Regele a răspuns prin următoarea telegramă:

„P. SF. SALE EPISCOPULUI VENIAMIN

CARANSEBES

MULȚUMESC CĂLDUROS PENTRU BUNELE URĂRI EXPRIMATE.

MIHAI REGE.“

Personale. P. Sf. Sa episcopul nostru Veniamin s'a reîntors Mercuri, 19. XI a. c., la reședință, venind dela Sibiu, unde a luat parte la ședințele Consiliului mitropolitan și ale Fundațiunii Gojdu și s'a interesat de chestiuni bisericesti cari privesc eparhia.

Consistor plenar. Joi în 20 Noemvrie Consiliul nostru eparhial s'a întrunit în ședință plenară. Intre cauzele dezbătute loc important s'a dat chestiunii edificiilor fostelor noastre școale confesionale, respectiv deciziei ministeriale prin care se recunoaște dreptul de proprietate al parohiilor asupra acelorora. Consiliul eparhial s'a solidarizat pe deplin cu punctul de vedere al Consiliului Arhiepiscopiei de Alba-Iulia și Sibiu, mai precis al I. P. S. mitropolit Dr. Nicolae Bălan, mulțumită căruia prestigiul Bisericii a fost reabilitat prin respectarea drepturilor ei legale.

CONCURSE

Nr. 6060 E. 1941.

Consiliul eparhial publică concurs pentru ocuparea posturilor vacante la Centrul Episcopiei și anume:

- un post de șef de secție cu salariu de Lei 10.650.
- un post de sub șef de birou cu salariu de Lei 7550.
- un post de impiegat cu salariu de Lei 6850 prevăzut în bugetul statului.

Cererile scrise cu mâna proprie și timbrate în regulă se vor înainta Consiliului eparhial până în 8 Decemvrie a. c.

Deodată cu cererea candidatul va înainta:

- Extras de botez.
- Certificat de naționalitate.
- Certificat de studii.
- Dovadă despre situația militară.
- Certificat de starea sanitară.
- Eventuale dovezi de serviciul prestat anterior.

Pentru ocuparea postului de șef de secție se cere diplomă universitară.

Pentru postul de sub șef de birou absolvirea unei școli medii cu bacalaureatul; iar pentru postul de impiegat cel puțin 4 clase secundare.

După expirarea concursului, candidații vor presta un examen oral și în scris; iar pentru postul de impiegat respective impiegată și probe pentru dexteritatea în dactilografie.

La acest post se admit și candidate fără majorat.

Caransebeș, la 12 Noemvrie 1941.

Episcop:

+ VENIAMIN

Consilier referent:

Dimitrie Sgăverdia

* * *

În baza ordinului Ven. Consiliu Eparhial Nr. 2757 B. din 5 Iunie 1940 se publică concurs cu termen de 30 zile dela publicarea în „Foaia Diecezană“ pentru postul de preot la parohia de cl. II-a din comuna Ohaba-Mâtnic, protopresbiteratul Caransebeș, devenită vacantă pe urma repaosării preotului Ion Lăpăduș.

I. Beneficii:

- Sesiunea parohială în extindere de 59 jug. 1119 stj. □.
- Birul parohial uzitat.
- Venitele stolare uzitate.
- Nefiind casă parohială, de locuință se va îngriji alesul preot.

II. Indatoriri:

Preotul ales este obligat a-și îndeplini toate datoriile parohiale, a predica regulat în sf. biserică în fiecare Duminică și sărbătoare, a catehiza la școala primară fără nici o altă remunerație.

Toate impozitele după beneficiile de mai sus cad în sarcina preotului ales.

Cei ce doresc să ocupe acest post, întrucât vor avea cvalificațiunea cerută pentru parohii de cl. II-a, precum și binecuvântarea P. S. S. Episcopului eparhial, să-și înainteze cererile adresate consiliului parohial ort. rom. din Ohaba-Mâtnic, prin Prea On. Oficiu Protopresbiterat al Caransebeșului.

Reflectanții se vor prezenta pe lângă prelabila încunoștiințare a prea on. Domn Protopresbiter tractual, în vre-o Duminică sau sărbătoare în sf. biserică, spre a-și arăta dexteritatea în oratorie, tipic și cântare, însă nicidecum în ziua de alegere.

Ohaba-Mâtnic, din ședința Consiliului parohial ținută la 26 Ianuarie 1941.

Președinte:

Pr. Iova Drăghina

adm. parohial

Secretar:

I. Cornean

În conțelegere cu oficiul Protopresbiterat din Caransebeș:

Caransebeș, la 25 Februarie 1941.

Judecătoria de pace rurală Teregova. secția c. f.

Nr. 1258/1941 c. f.

Publicațiune de licitație și condițiunile de licitație.

In cauza de urmărire pornită de urmăritoarea Elena Raduța născ. Jurchescu domiciliată în Domașnea, coantra urmăritei Magdalena Jurchescu, Toma Jurchescu și Gheorghe Iuga domiciliați în comuna Domașnea, la cererea urmăritoarei repr. prin Dr. Ioan Popa adv. Teregova.

Judecătoria dispune :

1. Licitațiunea nouă în baza art. 185. din legea LX din 1881, asupra imobilului întreg înscris în c. f. a comunei Domașnea din circumscripția Tribunalului Caransebeș și a judecătoriei rurale, Teregova Nr. coalei c. f. Domașnea 664 Intravilan 97 sti. p. în valoare de 20.000 Lei ca preț de strigare în dauna și pe spesele cumpărătorului la licitație întârziat Toma Jurchescu care a cumpărat imobilul sus arătat în suma de 56000 Lei, la licitație ținută în 2 Septembrie 1937, însă nu a achitat prețul de cumpărare, pentru ieșire din indiviziune, ordonată cu sentință judecătoriei Teregova Nr. 1876/1933 spese 642 Lei, și 1222 Lei, fixate până acum, spese de 890 Lei fixate pentru prezenta cerere de licitațiune, cum și pentru cererea Nr. 420/1940 c. f. să menționează, că porțiunea urmăriților a fost cumpărată la licitație din 3 Februarie 1936 rămasă definitivă de către Banca Poporală.

2. **Fixează termen pentru ținerea licitațiunii, pe ziua de 29 luna Noemvrie anul 1941, ora 11 în localul oficial al primăriei Domașnea.**

In baza art. 150 legea LX din 1881, condițiunile de licitație se stabilesc după cum urmează:

1. Imobilul supus la licitație pot fi vândute numai cu preț mai mare decât prețul de strigare (art. 26 XLI 1908)

2. Doritorii să liciteze, sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc drept garanție 10% din prețul de strigare, în numerar ori să predea aceluiaș delegat chitanța de consemnare judecătorească prealabilă a garanției și să semneze condițiunile de licitație (art. 147, 150, 170 legea LX din 1881, art. 21 XLI 1908).

3. Fiscul, statul, precum și creditorii ipotecari nu sunt datori să depună garanție în calitate de licitanți, însă dacă suma, care este întabulată în favoarea lor este mai mică, decât suma de garanță, atunci diferența sunt datori să o completeze.

Cumpărătorul întârziat nu mai poate lua parte la licitație fixată ca licitant.

Condițiunile de licitație se pot vedea în orele de birou la instanța c. f. Teregova și la Primăria comunei Domașnea (art. 147 punct g. LX 1881).

Data în Teregova, la 22 luna Octomvrie 1941.

Judecător

ss. **Traian Crașovanu.**

Dir. de c. f.

ss. **Ioan Bica.**

Pentru conformitate: dir. de c. f. ss. **Ioan Bica.**

Redactor responsabil **NICOLAE CORNEAN** consilier eparhial

Aducem la cunoștința preacucernicilor protopopi și cucernicilor preoți, că am pus sub tipar

CALENDARUL ROMÂNULUI

PE ANUL

1942

bogat în învățături creștine, lectură potrivită, știri interesante, precum și consemnarea târgurilor. Cucernicii preoți vor aduce acest lucru la cunoștința credincioșilor.

La **Librăria Diecezană din Caransebeș** se află de vânzare:

Smirnă kgr. à 440 lei
Tămâie (lacrimă) „ „ 340 „

Tipărite și editate de **Tipografia și Librăria Diecezană din Caransebeș**, au apărut

COLINDE

Cântece de stea,
cântece de ale
Irozilor și unele

cântări la Naș-
terea Domnului,
și alte sărbători.

Culese și aranjate de **Nicolae G. Velcu.**
Ediția 8 revăzută și mult îmbogățită.

Tiparul și editura **Tipografiei Diecezane Caransebeș**